



Thanksgiving

JUTRI
BO
ZAHVALNI
DAN

Ko bomo sedli jutri h kosilu, ne pozabimo, da je na tisoče naših bratov in sester, ki ne bodo imeli na ta dan morda niti skorjice suhega kruha za kosilo: morda kvečjem skodelo blede juhe s par revnimi krompirčki. Oh, ko bi imeli vsaj nekaj tistega, kar bo jutri v Ameriki pometano med odpadke... Izkazimo vdano hvaležnost Bogu, da smo v tej deželi, kjer je res prava demokracija in vsa v izobilju. Najbolj se bomo pa izkazali hvaležne z miloščino do drugih. Odprti roke, odprti srce... otiraj bratovske solze...

VESTI
IZ SLOVENIJE

KAKO SE POZNA SPOR MED KOMUNISTI V JUGOSLAVIJI. — Teško je presoditi, koliko komunistov v Jugoslaviji je v resnici zvestih Titu in koliko jih drži s kominformo. Nihče ne more napraviti prave cenitve, ker nihče ne upa drugega o tem vprašati. Že vprašanje more vzбудiti nevaren sum. Tudi med komunisti nihče nima veselja, da bi šel v ječo. Zato molče. Vendar si upajo nekateri poznavači razmer soditi, da bi bila ena tretjina jugoslovanskih komunistov v tem sporu z Moskvo proti Titu.

Na vsak način gre domači boj zelo ostro naprej. Ječe so sedaj polne tudi komunistov. Mnogi so plačali svojo zvestobo Moskvi s smrtjo. Pravijo, da je bilo ustreljenih tudi večje število oficirjev, posebno Črnogorcev. Tudi nekaj takih, ki so bili v Titovi telesni straži. Na vsak način pa vlada med komunisti samimi vedno večje medsebojno nezupanje.

MINISTER NA SUMU. — V Ljubljani je za ministra starejši komunist Regent. Ta je bil dolgo leta v Moskvi. In to je sumljivo. Pravijo, da ima vedno ob sebi angela varuha iz Ozne.

Trl na dan

Upamo, da bo guverner Lausche smatral kot "lokalno akcijo" ostuden čin nekega direktorja "narodnega hrama" na St. Clair Ave., ki je trgjal s stene Lauschetove letake s sliko in jih teptal. Je že čas, da se tisti "narodni" hram enkrat počisti, da bo zopet last naroda.

France Barbič s ponosom trdi, da ni hotel biti ne slon ne osel, pa je glasoval za Wallaca. Tudi mula ni ne osel ne konj, ampak vsakega nekaj. Ušesa, na primer, ima čisto oslovsko.

Filozof pripoveduje o oslu, ki je stal med dvema enakima kupoma sena. Ni vedel, katerega bi se lotil, da bi več dobil. In toliko časa je okleval, da je poginil od lakote.

V BELGRADU SO ODSTAVILI ministra za lahko industrijo dr. Sava Zlatičića. Na njegovo mesto je menda prišel neki Josip Caci.

MINISTER POKORN ODSTAVLJEN. — Dosedanji minister za sodo v Ljubljani (Dolje na 3. strani)

Okrajni blagajnik Boyle umrl v ponedeljek zvečer

Umrli je John J. Boyle, okrajni blagajnik v Clevelandu. Pri osmerih volitvah so ga volili izvolili na to mesto. Bil je splošno znana, priljubljena osebnost. Pri zadnjih volitvah so volili vedeli, da je mož težko bolan in da ne more izvrševati več svojega posla, pa je bil vendar izvoljen ponovno. Bil je 79 let star. V juniju ga je bila zadela kap in od takrat ni več popolnoma okrevljal. Najprej je ležal v bolnici, ko se mu je stanje nekoliko izboljšalo, je odšel na dom, 1796 E. 89 St., kjer je tudi umrl v ponedeljek zvečer ob 7:40. Pogreb bo v petek, pa čas še ni določen. Njegova naslednika do prihodnjih volitev bodo določili okrajni komisarji John F. Curry, Joseph F. Gorman in John Pekarek.

Pogreb John I. Boyle Mr. Monroe novi blagajnik

Pogrebno opravilo za pokojnika John I. Boyle, County treasurer, bo v petek ob 11. dopoldne v katoliški cerkvi St. Agnes na Euclid Ave., odkoder gre pogrebni sprevod na pokopališče Kalvarijo. Mr. Boyle zapuša sina in 2 vnuka. County Commissionerji so že določili naslednjega blagajnika in sicer g. Leslie R. Monroe, dosedaj ravnatelj nakupovalnega oddelka. Na njegovo mesto je prišel g. Edward Maher, tudi že doslej uslužbenec naše County, njegovo mesto pa je zasedel njegov dosedanj namestnik Mr. Edward Michel.

Gospodarski predlogi predsednika C. I. O.

Portland, Ore. — Predsednik CIO Phillip Murray je predložil gospodarski program Zveze industrijskega delavstva v svojem letnem poročilu Nacionalni konvenciji. Svoj program utemeljuje kot izreden in začasn za dobo, v kateri mora ameriška vlada predvideti mnogo izdatkov za narodno obrambo in oboroževanje, a poleg tega še nositi stroške za evropsko obnovo. Treba je vzdržati popolno zaposlitev in popolno proizvodnjo. Gospodarski program obsega osem točk.

V prvi točki se zahteva, da dohodek državljanov ne sme postati manjši, da cene ne smejo presežati plač in da se mora zaustaviti pojemajoča tržna vrednost denarja. Treba je preprečiti nepotrebno poviševanje cen.

V drugi točki zahteva Murray, da naj trgovina in industrija ne žanje vseh velikih dobičkov, ki jih je dosegla v zadnjih letih. Zato zagovarja posebne takse na izredne dobičke.

V tretji točki govori o pravi razdelitvi blaga o pravih časih in na pravi način. Zato zahteva odredbe, ki bodo javni administraciji omogočile, da nadzoruje zaloge, razdelitev blaga in če je potreba, tudi racioniranje.

Četrta točka govori o cenah in razmerju med cenami in proizvodnjo. Zahteva, da se prepreči vsako nepotrebno povračilo neizpolnitve in brezdelja, ko je splošno naše gospodarstvo tako cvetoče.

V peti točki razpravlja o cenah poljedelskih proizvodov in njihovem razmerju do delavčevega dohodka.

V šesti točki zahteva zaščito industrijskega delavstva.

V sedmi točki zahteva učinkovit program za zidanje dovoljnega števila primernih cenjenih stanovanj.

V osmi točki zahteva izdelavo sistematičnega pregleda razširitve in izpolnitve industriji, ki proizvajajo osnovno važne materiale in sile, zlasti jeklo, električno silo in podobno. Pravi, da je ameriška industrija zmogljiva zmagati vse sedanje in bodoče zahteve, če bo le njeno vodstvo na višku in dovolj smotreno računalo v bodočnost.

Truman izdeluje prihodnje odločitve

Washington. — Predsednik Truman se je vrnil iz Floride in začel uradovati v Beli Hiši. Najprej se je sestel s šefi departmentov federalne uprave. Imel je posebno dolgo konferenco z državnim tajnikom Marshallom, ki je prišel iz Pariza in ambasadorjem Harrimanom, ki mora takoj izdelati sklepe z ozirom na pomoč Kitajski. Truman je odločen, da začne odločno čiščenje komunistov in njihovih sopoltnikov, ker smatra, da je komunizem postal resna nevarnost tudi za Ameriko.

Avstrija se pritožuje, a stroje so Rusi odpeljali

Dunaj, Avstrija. — Sovjeti so zaplenili v Avstriji 540 lokomotiv in 5,575 železniških vagonov in jih odpeljali v Rusijo, češ da jih vzamejo kot vojni plen. Avstrijska vlada je sklenila, da proti temu vloži protest in pri tožbi pri zavezniškem svetu, ki vodi nadzorstvo nad Avstrijo in v katerem sede tudi Rusi.

IZ RAZNIH NASELBIN

LA SALLE, Ill. — V bolnišnici Sv. Marije se nahajata rojak in rojakinja Joe Bregach in Mrs. Fr. Ravnkar. Oba sta se morala podvreči težki operaciji. Želimo obema, da bi kmalu popolnoma okrevala.

V nedeljo 28. nov. prirede žene in dekleta Kluba SND igro v dveh dejanjih. Vabljeni so vsi Slovenci in Slovenke, da se udeležijo in napolnijo dvorano.

V nedeljo 21. nov. je prireditev pri sv. Roku prav povoljno izpadla. Ali ste videli, kako se je Tone s 3. ceste moško pripeljal v Ameriko! Čast in hvala vsem, dobro ste se postavili! Pozdrav — poroč.

SPRINGFIELD, Ill. — Dne 12. nov. je po dolgi bolezni umrl Steve Lah. Star je bil 70 let, doma iz Bele cerkve, Dolenjsko, v Ameriki 43 let. Tukaj zapuša sina in dve hčeri, žena pa mu je umrla pred leti. Ako zapuša kaj več sorodnikov tukaj ali v starem kraju, ni znano.

KIZMILLER, Md. — Dne 5. nov. je naglo umrl Mihael Bedene, samski, star 66 let. Doma je bil iz Čateza, Dolenjsko, v Ameriki okrog 40 let.

NOVI GROBOVI

Peter Popovic. Pogreb Peter Popovica bo v petek 26. novembra ob 9. uri jutranji sprevod na pokopališče pokopnega zavoda v St. Nicholas grško-katoliško cerkev, kjer bo pogrebno opravilo ob 9:30 in nato na pokopališče Kalvarija.

Mary Kaplan. Po 6 tedenski bolezni je preminula v Charity bolnišnici Mary Kaplan roj. Mirtič, stara 65 let. Bila je rojena v Trepča vas pri Žužemberku. Od tam je prišla v Cleveland pred 43 leti. Bila je članica društva Presv. Rešnjega Telesa in Mir SDZ. Zapuša sinove John, Anton, Frank, Ludvik, hčere Mrs. Mary Tekavčič, Mrs. Rose Perko, Miss Ana, več vnukov, sestro Mrs. Ana Škrlj, v starem kraju pa brata John in več drugih sorodnikov. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 3627 E. 81 v cerkev sv. Lovrenca, kjer bo pogrebno sv. opravilo ob 9. uri. Nato gre pogrebni sprevod na pokopališče Kalvarija. Pogreb vodi Ferfoljev pogrebni zavod.

Polzvedovalni kolček. Kje se nahaja John Bretzel, katerega zadnji naslov je bil 528 W. 131. St. New York City. Zanj bi rad zvedel njegov brat. Ako sam to čita ali če kdo drugi ve zanj, je prošnja, da sporoči na naslov: John Skole, 209 Piemont St. Colorado Springs, Colo.

Ivana Klinar, doma iz Hrušice, sedaj bivajoča v Radovljici, Gorenjska cesta 32, bi rada zvedela za naslov svojega bratranca Franka Razingera. Naj ji piše na gornji naslov.

Suša pomorila 5,000,000 glav živine v Avstraliji. Canderberr, Avstralija. — Preko 5 milijonov goved in ovac je poginilo v sled strašne suše, ki je že napravila največjo škodo v tem stoletju! Delli pokrajine West Queensland so brez dežja že tri leta. Boje se, da ta pokrajina sploh ne bo več plodna, če ne bo kmalu izdatnega dežja. Preko tisoč glav živine pogine dnevno.

Predsednik CIO in vsi delegati obsojajo komuniste in sopoltnike

Portland, Ore. — Tu je sedaj vsa dvorana vstala in daj nacionalna konvencija C. I. O. Predsednik Murray je v svoji začetni besedi neverjetno ostro napadel komunizem in komuniste. Imel je prvovrsten političen nagovor, kakršnega še ni bilo v zgodovini te delavske organizacije. Kar pa je najbolj presenetljivo je dejstvo, da so delegati kar soglasno odobrili njegova izvajanja. Ni bilo nobenega glasu opozicije in samo delegacija unije pisarniških cradnikov se je pri glasovanju odramila.

Murray ni ostal samo pri splošnem napadanju komunizma, ampak je kar naravnost udaril tudi po dveh unijah, ki sta članici C. I. O. in po njihovih voditeljih. To sta predsednik unije pisarniških delavcev James Durkin in predsednik unije tobačnega delavstva Donald Henderson. Henderson je vodil napad na političen del Murrayev govora. Prav za prav je napadal Marshallov načrt za obnovo. Njegov napor je pa popolnoma izginil, ko je bilo glasovanje. Murray je odkrito naglasil, da je opozicija proti Marshallovemu načrtu sovjetskega izvora in se širi od tistega časa, ko so jo naročili iz Moskve. "Sem že bolan," je dejal Murray, "sem že do grla sit teh sovjetov."

ki jih uprizarjajo gotovi ljudje proti enotnosti delavskih organizacij. Naj se pokažejo in naj nam dajo priliko da jih prestejemo, koliko jih je." Pri teh besedah je vsa dvorana vstala in daj nacionalna konvencija C. I. O. Predsednik Murray je v svoji začetni besedi neverjetno ostro napadel komunizem in komuniste. Imel je prvovrsten političen nagovor, kakršnega še ni bilo v zgodovini te delavske organizacije. Kar pa je najbolj presenetljivo je dejstvo, da so delegati kar soglasno odobrili njegova izvajanja. Ni bilo nobenega glasu opozicije in samo delegacija unije pisarniških cradnikov se je pri glasovanju odramila.

Kitajski komunisti zopet zmagujejo. Nanking, Kitajska. — Komunisti so znova razvili velikanstvo na koncu proti glavnemu mestu Kitajske. Vladna vojska je izgubila mesto Paoting. Su-chow je zopet obkoljen. Sedma armija je obkoljena tako, da ji je nemogoče poslati pomoč.

Razne najnovejše svetovne vesti

BELGRAD. — Oficijelno glasilo jugoslovanske komunistične stranke "Borba" napada avstrijsko komunistično stranko in posebno njenega voditelja Ernst Fischerja češ, da je v svojem poročilu na finančni odbor avstrijskega parlamenta izjavil in zapisal: "Mi smo predvsem avstrijski komunisti in zato branimo v prvi vrsti avstrijske koristi. Zavračamo jugoslovanske zahteve po Koroški in izjavljamo, da teh zahtev nikdar ni podpirala Sovjetska Rusija." "Borba" radi teh besedi imenuje komuniste v Avstriji, da so postali zavezniki pangermanistov, nacistov in dunajskih rakcijonarjev. O tej stvari je razpravljala jugoslovanska komunistična stranka že na svojem zadnjem zboru v Ljubljani, kjer se je sklenilo, da bodo nadaljevali borbo tako glede slovenskega ozemlja na Primorskem, kakor tudi glede Koroške. "Borba" trdi, da avstrijski komunisti lažejo in da je Sovjetska Rusija resnično obljubila podpirati vse jugoslovanske teritorialne zahteve in sicer pri sestanku zunanjih ministrov veseli v Moskvi in pri sestanku njihovih namestnikov v Londonu.

BERLIN. — V sovjetski coni Nemčije je izšla odredba, s katero so vsi športni klubi in združenja stavljeni pod nadzorstvo javne oblasti tako strogo, kakor so bili za časa vlade nacistov. Vsak klub mora javni oblasti prijaviti vse člane, vse svoje redne in izredne sestanke in vsako svojo delavnost. Celo šahovski klubi po tej odredbi morajo izpolnjevati vsa povelja nadzorstvene oblasti. Komunisti utemeljujejo, da športna organizacija ne more prospeti brez nadzorstva, kajti bila bi nevarnost, da bi se razvile razne vojaške miselnosti in delavnosti med mladino. Prav tako pa ni mogoče, pravijo komunisti, pustiti, da bi nemška mladina bila tako "politično nedolžna," kakor je bila pred nastopom nacizma. Vsi, ki sodelujejo v športu, morajo obiskovati tudi politične in kulturne komunistične tečaje. Vsi važnejši igralci v športu bodo morali biti tudi mladinski aktivisti za komunistični dvoletni ekonomski načrt. Del svojega športnega časa mora mladina žrtvovati za graditev hiš in drugih projektov.

LISBONA, PORTUGALSKA. — Portugalska republika je zadnji čas močno stopila v ospredje evropskega mednarodnega življenja. Njeni uradni predstavniki so povdarili, da je Portugalska vezana po posebnih pogodbah z Veliko Britanijo in po dogovoru o bazah na Azorskih otokih pa z Združenimi državami Amerike. Ta zveza je trajna in za sedanjí politični položaj v Evropi bistvena. V Južni Ameriki je glavna zaveznica Portugalske Brazilija.

RIM. — Sv. Oče je določil, da bodo romarji, ki obiščejo Vatikan v svetem letu 1950, mogli obiskati tudi grobove šestnajstih papežev in videti freske, mozaike, oltarje in kripe, ki so jih odkrili po nalogu sv. Očeta od leta 1940 do 1946. Med njimi so nekatere umetnosti svetovnega zgodovinskega slovesa.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Ne bo lista. — Ker bo jutri Zahvalni dan in narodni ameriški praznik, naš list v četrtek ne bo izšel.

Poroka. — V soboto ob 9 bosta poročena v cerkvi sv. Neže na E. 79. St. in Euclid Ave. Miss Margaret M. Goecker in Ray I. Gornik, praporščak ameriške mornarice, ki je sin spoštovane Gornikove družine iz 6217 St. Clair Ave. Poročil ju bo Rev. Edw. Gabrenja OFM. Vso srečo želimo mlademu paru v novem stanju.

Se priporočajo. — Mrs. Pauline Žigman in Mrs. Mary Tekavčič, ki vodita restavracijo na 6301 Glass Ave. vabita na Zahvalni dan na fino puranovo kosilo in večerjo. Zraven dobe gostje lahko tudi fino pijačo.

Na obisku. — Mrs. Frances Svete iz North Chicago, Ill. je na obisku pri hčeri in zetju, Dr. in Mrs. Frank Braidech, Shaker Heights, O. Tukaj je že tri tedne in ta telen se bo zopet vrnila domov.

Prva obhitičnica. — V četrtek ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Joseph Tomažin v spomin prve obhitičnice njegove smrti.

Zopet doma. — V soboto ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Joseph Tomažin v spomin prve obhitičnice njegove smrti. V soboto ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Joseph Tomažin v spomin prve obhitičnice njegove smrti.

Pobiranje asesment. — Društvo Mir št. 10 SDZ bo pobiralo za ta mesec asesment v petek zvečer v cerkveni dvorani.

Se na mnoga leta. — Mr. in Mrs. Anton Amigoni iz 1567 E. 38. St. bosta jutri praznovala 34-letnico srečnega zakonskega življenja. Otroci in prijatelji jima čestitajo ter kličejo: še na mnoga leta zdravja in sreče.

Zakrjakov koledar. — Vsak lahko dobi koledar Zakrjakovega pokopnega zavoda na 6016 St. Clair Ave.

Norwood Community Council. — Council ne bo imel običajnega zborovanja v četrtek zvečer radi praznika. Če ne pride kaj posebnega, bo redna mesečna seja šele 30. decembra. Tako je sklenil odbor.

Zopet sovjetski veto

Pariz. — Sovjetska zveza je ponovno vložila veto proti temu, da se sprejmejo: Irsko, Portugalska, Transjordan, Italija, Finska in Avstrija za članice Zveze Narodov. Delegat Višinski je povedal, da bo Rusija preprečevala vsake nove člane dokler ne bo sprejeta tudi Bolgarija in za njo tudi Rumunija, Albanija, Madžarska in Mongolija.

Ne odlašajte!

Nabavite si BESEDNIAK DR. KERN dokler je še zaloga. Naročite ga lahko v naši upravi. Pošljemo tudi po pošti, če pošljete \$5.25 v ameriških dolarjih. Ameriška Domovina 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, O. U. S. A.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
1117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA
Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	NOVEMBER	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 231 Wed., Nov. 24, 1948

Trst je važna srednja-evropska zadeva

Od tistega časa, ko so združene države Amerike, Velika Britanija, Francija objavile svoj predlog, da se odstopi Trstu Italiji je prenehala v tržaških državljanih zavest trdnosti, varnosti in stalnosti v bodočnosti, pravi Slovenska Demokratska Zveza v svoji spomenici na Varnostni Svet Zveze Narodov.

Od takrat sta obe vojaški upravi zapadnega dela Trsta začeli delati politiko, ki grobo nasprotuje duhu in besedilu ustanovnih aktov o tržaški državi. Razume se samo po sebi, da na jugoslovanski strani ne moremo pričakovati, da bi komunistična vlada spoštovala kakršnikoli zakon, dogovor ali mednarodno pogodbo. Res je da tam komunistična vlada širi totalitaren komunistični sistem brezobzirno preko svoje cone in se ne meni za nobene mirovne in pogodbene določbe. Toda to še vendar ne opravičuje zapadnih veselil, da ne bi delale po pogodbah kakor so jih podpisale. Tako pa se je zgodilo, da sta obe coni Trsta šolski primer kako se spakreda vsaka mednarodna določba in pogodba v nekaj kar, takrat ko se je pogodba dala, nihče ni hotel. Vzhodna cona tržaškega ozemlja je čisto komunističen svet diktature, totalitarizma in policijskega strahovanja vsega prebivalstva, zapadni del tega ozemlja pa dejansko postaja vedno bolj zopet italijanski, kot bi tam ne bilo drugega prebivalstva, kot mala a gospodujoča večina notranjega dela Trsta, ki je italijanskega porekla. Pravice slovenskega in hrvatskega prebivalstva se vedno manj spoštujejo.

Prav ugotavlja Slovenska demokratska zveza, da tako administriranje Trsta vodi v velike zmote in škodljive posledice, ovira ureditev tega tako občutljivega koščka Evrope, ovira pomirjenje in združevanje narodov, ki naj bi končno živeli v miru in se posvetili delu za utrditev in napredek Trsta, ki naj bi igral pomembno vlogo v bodoči demokratični ureditvi vse centralne Evrope.

Vprašanje Trsta je bilo temeljito proučevano na mnogih mednarodnih konferencah in odgovorni državniki so sami končno napravili odločilne sklepe, države so prevzele odgovornost za ustanovitev nove tržaške države. Rešitev je bila stvarno kompromis med velikimi silami, ki ni zadovoljil niti zahteve Jugoslavije niti predlog Italije. Obširno poročilo posebnih strokovnjakov, ki so v Trstu samem preučevali stanje pred odločitvijo, je dopolnilo gradivo, ki so ga predložile neposredno zainteresirane države same. Tako je sedanja rešitev pomenila vendar edino pametno stvar, ki se je v danem položaju mogla napraviti, da se zadovolji kolikor toliko najosnovnejša misel, za katero so se narodi borili in za katero je toliko dragocenih ljudi dalo življenje, da bi namreč mogli živeti v miru med seboj.

Če bi v Trstu odločali samo gospodarski in socialni oziri življenja, ne bi Trst nikoli mogel biti v Italiji. Trsta Italija ni ne potrebuje. Trst je za Italijo nepotrebno periferno mesto, nepotrebna luka, ki dela konkurenco mnogim drugim italijanskim obmorskim pristaniščem zlasti na vzhodni obali zgornje Italije. Kar dela težave je samo narodnostno vprašanje, ki se je v Trstu tako kot po ostali Evropi razvnelo v dobi liberalizma in narodnega vstajanja a pod fašizmom v Italiji prešlo v malikovanje rase, v Trstu pa se izmislilo v fanatično sovraštvo proti Slovincem in Hrvatim in proti vsem neitalijanskim ljudem.

Ravno radi svoje gospodarske važnosti za srednjo Evropo ni Trst nikoli v svoji zgodovini pripadal nobeni državni formaciji na apeninskem polotoku po svoji lastni volji in izbiri. Vedno je Trst, kadar je le mogel svobodno povedati svojo voljo, izbral sebi položaj, ki mu je omogočal stalno zvezo s srednjo Evropo, odkoder edino dobiva življenje.

Narodnostno je pa Trst mešano ozemlje že več kot trinajest stoletij. Okolica mesta, ki sedaj vsaj deloma tudi spada v Svobodno Tržaško Ozemlje, je popolnoma slovenska pa tudi v mestu samem je znatna slovenska manjšina. Italijani v Trstu so narodnostni otoček, ki nima nikake teritorialne zveze z ostalimi Italijani, kajti slovensko ozemlje sega od Trsta samega do reke Timave in do obal Jadranskega morja.

Neposredno zaledje Trsta proti Postojni je najboljši prehod od Jadrana v donavsko kotlino in v centralno Evropo. Po tej poti so položene najboljše prometne zveze do tržaške luke, a druga zveza s Trstom je preko Trbiža in Predila. Vse srednje evropske države in narodi so živo zainteresirane, da je Trst mesto miru, mednarodne spravljivosti, reda in dobre uprave. Dokler bo Trst predmet preprirov, bo trpela vsa srednja Evropa, mesto pa bo propadalo. Trst mora nuditi svoboden dostop vsem narodom centralne Evrope prav tako kakor je to bilo, ko je Trst bil del velike srednje-evropske sile do prve svetovne vojne.

Vse to pove in kaže, da se mora vprašanje Trsta gledati z vidika vsega njegovega trgovsko-prometnega in nič drugega. Trst ni in ne more biti pristanišče ene same države in ni samo stvar dveh sosednjih narodov, ali držav Jugoslavije in Italije kakor bi nekateri to radi prikazali.

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Dragi Vanek!

Bila je napovedana kaštiga 5 dolarov, za vsakega Prekmurca v Clevelandi, šteri ne bi prišlo na "Prekmurški večer" preminoto nedelo. Jaz sam šou gledat ne zavolo kaštige, ka jaz mam dosta penez, ka bi lahko plačao, liki jaz sam šteo to viditi. Priredilo je te večer Društvo Srca Jezusovoga, eli tak sam vido, ka so ne samo društveniki, liki vsi clevelandski Prekmurci keoj pomagali. Celo vrsto članov društva sv. Stevana je pomagalo. Tak je ravno prav. Ve sv. Stevan nemre biti v svaji s Srcem Jezusovim. Na prireditve so bili vabljeni tudi drugi Slovenci, ne samo naš narod. Prišlo je šest duhovnikov, med njimi Monsignor Ponikvar od Sv. Vida. Pa celo voditeo slovenskega naroda dr. Krek z gospov. Sam predsednik Slov. Dobrodelne Zveze Mr. J. Ponikvar je imeo prvi govor. Iz Čikage je bio g. urednik Jerič. Prekmurci prijateo Mr. Erdelac je bio kak pa tudi, samo ka si je bole odzaja poiskao prostor. Od kranjski Slovincov ji je bilo tudi dosta. Edni so že brž ko li 5 prišli, ka so bili tak gvišni, ka dobijo prostor. Ka je bilo dosta naroda, se vidi po tom, ka so odali vse vstopnice. Jaz sam se najbolje bojao, kak do kaj spevali. De je to ne tak kak pri bari. Pa ti morem istino povedati, ka so je Mr. Šomen dobro ven zmujštrali. Mladi škarfar je bio korazen in njegov glas lepi. Mrs. Francis, ki je bila z nami, ka če bi vse slo naopak, bi oni držali Mr. Terstenjak so tudi djal keoj svoj lepi tenor. Nadele Sabina, Casar, Pintarič, Jagerič, mladi Koren pa Kavašov Tjašek tudi. Monsignor Ponikvar so dober pesmar, pa so je brž pohvalili. Na odri so mladi svatje bili takši, ka bi je človek li gledao: mladi pa prilicni. Na stoli pravi gostovanjski vrtanik. Spekli so ga Mrs. Francis, emere je pa poskrbela Mrs. Nemety. Sam Mr. Nemety je prišeo. Na odri v sredini odzaja je bio mladoženec Nemety, v dvorani odzaja pa oca Nemety. Stao je odzaja pri steni, ka je vse vido. Da je šou domov, je samo to pravo: "Dobro je bilo." Predsednik društva Mr. Čiček (kakpa, da je vido, ka je dvorana puna) napravo lep uvod i govorniki so bili tudi dobri. Bolj kak vse drugo je pa vsaki želo viditi pa čuti pozvačina. Kda je prišeo s cinkanjom v dvorano pa zakričao, sam včas znoo, ka so to Kotonjek z Mentora. Niše družbe ne bi znal to tak prilicno napraviti. Vsefelo huncvotarije je delao po dvorani — liki vse spodobno. Kda je šteo na oder pleziti, te jemi je Mr. Jerič šteo povedati pa pokazati, ka so tam kre kraja stube. Ne je znal, ka pozvačin ma takšo navado, ka ne ide skoz vrata v škegen, liki prek plota. Lepo glasno je pozavao, ka smo ga lahko vsi razmili. Vsi gostje i ves naš narod je bio jako zadovolen s pozvačinom. Bio je tudi jako lepo oblečeni. Zadnja jako posrečena slika je bila, ka je pozvačin prineso nevesti dva beliva goloba i dao

nevesti pri tom lepi navuk. Na to esče pesem, te pa priprave za ples, šteri je trajao skoro do pounoci. Tudi minister Miha Krek je šou plesat. Pa vsega ti nemrem podrobno opisati. Z ednov rečoj: Meni se je dopalo pa sakšemi, kak sam žnjim gučao. Prireditve nam je Prekmurco m dobroga imena ne zapravila, liki pridobila. — Esče to ti povem, ka je tudi bar dobro funkcionerao. Mr. Kocet je skrblo, ka so tiketi i penezi šli v redi. Šunko pa klobasice so že okoli 9 vse stržili. Pijača je bila skoro do kraja, liki je tudi vse pošla. Pijanoga sam ne vido nikoga, veseli pa dosta. — Mr. Anton Grdina so pozvačina i svate filmali i če boš kda meo priliko, lahko prideš v Grdino vo dvorano gledat, ka boš bar na kepi vido, če si ne mogeo istinsko viditi.

(Drgoč dele.)

CLEVELAND

Zahvala. Podpisano Društvo Presvetoga Srca Jezusovoga se po tej poti najlepše zahvali vsem, ki so vsaki po svoje pripomogli, ka je Prekmurški večer bio tak lep. Če ne bi bilo dobre vole i medsebojnega prijateljstva, vsega toga ne bi mogli napraviti. Ne mogoe, ka bi po imeni vsakega povedali, šteromi smo dužni zahvalo. Zahvalimo se govornikom, zahvalimo se Društvu sv. Stevana, šteroga člani so pomagali i najbolje pa vsem i vaskšemi, šteri je kakši poseo prek vzeo i ga tak lepo dokazao. — Trajalo je tri uri, povemo našo zahvalo Monsignori Ponikvari za dvorano i njegovo navzočnost pri prireditvi, nadele prekmurškomi prijatelji i voditeli vsej Slovincov dr. Mihi Kreki i njegovo gospej, ka so nas počastili s svojov navzočnostjov, Mr. Joe Ponikvari, glavnomi predsednik SDZ, šteri nas je ne samo počastio z obiskom, nego tudi imeo prvi govor. Zahvala našemi prijatelji Mr. Anton Grdini za navzočnost i filmsko snemanje. Mr. Grdina je že od nekda rad bio v našoj družbi i nam pomagao vsikdar. Zahvala vsem dragim slovenskim gostom kak tudi celomi našemi prekmurškomi narodi, ki se je skoro brez izjeme odzvalo našemi vabilu. Vsem: Lepa hvala. — Odbor Društva Presv. Srca Jezusovoga.

Pridite molimo! Na prvo adventno nedelo (28. nov.) odvečara de v cerkvi sv. Pavla na Euclid (E. 40th Street) skupna sv. ura. štero zazavle Zveza Altarni društev i smo vabljene tudi članice Društva Marije Sedem Zalosti. Govor do meli škof dr. Gregorij Rožman. Pridite, da se skupno Bogi pomolimo. — Vodstvo Društva Marije Sedem Zalosti.

Nadškofa Al. Stepinca, šteri esče izda trpi v vozi, kama je vrgla komunistična brezverska vlada v Jugoslaviji, počastimo na njegovoj proslavi v nedelo (28. nov.) ob 2 odvečara v mestnoj dvorani (City Auditorium). Proslavo pripravljajo katoliški bratje Hrvat. Idimo v kak najveškem številu. Po pobožnosti na Euclidu pridejo na proslavo tudi

Politika Zveze Narodov in njene začasne uprave v Trstu bi morala biti, da se čim bolj uveljavlja ta zavest povsod: med prebivalstvom Trsta samim in med sosedji. V ta namen bi morali vsi akti, vsa dejanja kazati odločen namen, da je rešitev na mednarodni osnovi končna in stalna, da bodo vse demokratične sile tako in samo-tako rešitev držale in zagovarjale. Slabo služi demokratični ureditvi Evrope začasna vojna uprava, ki daje vtis, kot da sploh zavestniki s svobodnim Trstom ne mislijo resno.

škof dr. Gr. Rožman.

Zaistino presenetio nas je na Prekmurškomi večeri Mr. i Mrs. Raj iz Chestertona, Ind. "Čteo sam v NOVINAJ v "Ameriškoj domovini" od pozvačina, te sva se pa snočkar z ženov samo odločila, da ideva pa pogledneva. Jako se nama je dopalo. Lepi spomini na domači kraj." Tudi Clevelandski rojaki so bili veseli toga obiska. Naročili so jim pozdrave za vse prekmurske Slovence v Chestertoni.

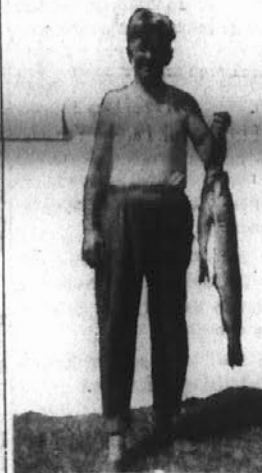
CHICAGO

25 letnico zakonskega stana slavila 7. novembra Mr. i Mrs. Michael Hozian (5140 S. Kenneth Ave.). Mike je doma iz Čerenovec (po domače Hertsovo), Marta pa z Gornje Bistrice Klajdermanova. Njegova deca, rodbina i prijatelji so jim napravili lepi "surprise party." Bilo je dosta veseloga fantov, kako znajo.

Poroka. Dneva 18. novembra sta si obljubila večno zvestobo v zakoni Miss Mary Markoja i Mr. Jožef Tota. Ona je edina hčerka od Mr. i Mrs. John Markoja. Gostovanje je bilo tak velko, ka je dvorana sv. Stevana bila puna, pa tudi jako lepo je bilo.

Mrs. Antonia Denia so pred kratkim bili celo dvakrat pozvani od QUIZ Radio Program. Na oboje pitanje so lepo i pravilno dali odgovor i zato so bili pošteno nagrajeni. Čestitamo! (G. H.)

Presenetiti smo šteli naše rojake v Clevelandu na Prekmurškomi večeri z obiskom iz Čikage. Pa smo zdaj ne mogli spelati. Drgoč. Ve je zato pozvačin tudi brez toga znan dobro napravo.



Ribe loviti to je za nešterne naše čikaške možke nekaj takega, — eh, več je za nje to, kak za ženske kavo piti. . .

Pa to majo zavelko. Tudi jesti ta neha — samo če ima priliko iti "fiskat" (tak tomi pravijo). Med temi je pri nas v Čikagi naš Anton Balazic. Nikša reč je ne za njega vekša kak ribe loviti. Te, kda de tak stari, ka nikam nede mogoe iz hiže hoditi, te de v koti na zofi sedo, na sred hiže jemi pa prinesejo kad z vodov pa de te dol z zofe z vodov ribe v kadi livio. Liki zdaj jemi to esče ne trbej. Ato ne dugo je meo počitnice. Ajdi ven iz Čikage k nekšemi potoki, mirnoma, esče bole kak Mura. Z ladjov se je vozaro i lovio, lovio — pa tudi dosta nalovo. Pou prekmurske čikage je te ribe jelo. Pečeni rib je bilo kak na tistom gostovanju kda so (reko) Rabo vžgali i so kola za koli pečene ribe vozili. Najbole srečniva sta bila Mr. i Mrs. M. Kustec. Njim je Anton prineso tisto najvejšo — kak je na sliki — 30 inčov dugo. Kustecovi nemo pozabiti, ka so brž tak dobre ribe pečene esče ne jeli. Eli ga vidite na sliki, kak se šegavo drži. Skoro tak malo posmehljivo tistim svojim prijatelom, ka tudi hodijo loviti, pa nemrejo nikaj zgrabiti. Priporočam Mr. Horvati (Brenjki) v Clevelandu, ka če do šteli srečo imeti pri ribaj, te naj pridejo sem, ka ta z Balazicom vkup lovila.

ČE VERJAMETE AL PA NE!

"Veš," mi je nekega toplega nedeljskega večera omenil Vrhničan, "bolj ko se bližamo oblubljeni deželi, bolj se mi dozdeva, da ga ni lepšega kraja na svetu kot je naša Vrhnika. Če bi bil doma zdajle, bi se fantje zbirali in krenili v Mantovo, kjer bi zložili za en liter ali dva. Pa zapeli bi, da bi se hiša tresla. Morda še nisi slišal vrhniških fantov, kako znajo."

"Se ne," mu priznam. "Saj bi morda res ne bilo napačno, če bi se zdajle znašla doma, vsak v svojem kraju. Pri nas na Menišji, bi gotovo ob tem času sedeli pri Cencovih. Mama bi prižgali luč v sobi in rekli: dober večer! Topovski žagar bi ukazal: "Olga, Olga, presrečno moje dekletce, prinesi ga še en liter, pa še ne gremo!" In Olgi Olgi bi se napravili dve jamic, na vsakm licu po ena, dve taki, da fantu zabrcu nekaj okrog srca, klobuk pomakne nazaj na tilnik in ne ve, kam bi pogledal v zadregi. Vidiš, fant, zdaj sva pa tukaj na teje barki, ki se ziblje, da še stopiti ne moreš prav. Če bi imeli vsaj kakšno kantino ti ljudje, da bi kakšno kapljico kanila na jezik in nekoliko pozabila. Sklepam, da se bo težko privaditi tujni.

"Kar se tiče mene," povzame Vrhničan, "že zdaj vem, da ne bom nikoli eno leto v Ameriki. Ne bom prestal na tujem. Očetu bom prej pisal in se spokoril, ki sem jim prodal konje, voz in žaganice. Desetkrat toliko bom prinesel domov in oče mi bodo

Krščanskim materam

Willard, Wis. — Članice društva Krščanskih žena in mater ste lepo vabljene, da se udeležite skupnega sv. obhajila na praznik Marije device, to je 8. decembra pri prvi sv. maši.

Po navadi smo imeli skupno sv. obhajilo prvo nedeljo v mesecu, ker bo pa društvo Marije Pomagaj praznovalo ta dan 25 letnico svoje ustanovitve, zato je naše sv. obhajilo prestavljeno na praznik 8. decembra.

Prav lepo ste prošene, drage sestre, da bi se udeležile v kolikor vam je mogoče vse, naj nas nikar ne moti, če je za enkrat preloženo, saj smo večinom vse pri obeh društvih. Torej vas prosim, da pridete 8. decembra. Po sv. maši bomo imele zajutrk v dvorani (prosim prinesite kaj v ta namen). Nato bo pa društvena seja, kjer bo podano poročilo o vsem, kar je društvo napravilo za cerkev v tem letu in na tej seji se bo vpoštevalo tudi vsak dober nasvet za bodoče poslovanje.

Na tej seji bo tudi volitev odbora za prihodnje poslovno leto. Zato vas nujno in prav lepo prosim, da ne pozabite se udeležiti 8. decembra sv. obhajila, zajutrk in seje v naši dvorani.

Na bolniški postelji so naši dobri farani: Mr. Louis Arch. Mrs. Ursula Champa in Mr. Frank Lunka st. Vsem tem želimo čimprej ljubelega zdravlja, kar Bog daj!

Pozdravljam vse naročnike tega lista in dopisovalce iz Kana, le veliko pišite, ker je zelo zanimivo in seveda kolona naše Micke. Njej se pa res kar čudim, kako more biti tako ponižna, da kar vse za dobro vzame, ne vem, če bi jaz mogla.

Mrs. Johana Artac.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znakke.

odpustili, vsi srečni, da sem zopet doma. Če ne bo drugače, bom pa šel na komis par let. Ako so drugi prestali, bom tudi jaz."

"Lep vojak bi bil, fant," sem ga pohvalil. "Ampak ne vem, kako bo s tvojo vrnitvijo. Meni je stari Susman pravil doma, da se bodo cesarji skregali in si napovedali vojko. Ne bo nikoli dolgo tega. Zato sem se pa jaz umaknil in bom čez lužo gledal, kako se bodo klestili. Vse nekako tako se vrti po naši stari Evropi, kot v letu 1848, ko so se judje vzdignili in zahtevali pravice. Še Izanei so se pri nas spuntali in naklestili graščake. Tlako in desetino proč, so vpili. Na Francoskem so se tudi uprli in drugod. Nekaj takega se godi zdaj. Le meni verjemi, da tli in da bo vsak čas vzplamtel. Ne bo napek, le meni verjemi, če bova tostran Atlantika počakala, kako se bo vse začelo in končalo. Zlasti v naši Avstriji vre. Posamezni narodi zahtevajo večjo svobodo in priznanje. Saj veš, kakšno je bilo leto 1908 v Ljubljani, kjer smo klestili Nemce, ki so mislili, da so naši gospodarji. Potem je nekoliko ponehalo, ampak ugasnilo pa le ni, le meni verjemi. Samo iskrica naj pade v suho slamo, pa bo zagorelo po vsej deželi! Nemec in Rus se tudi grdo gledata in nemški kajzer si viha svoje brke in misli, da bo za malo južno pobozal sosede na levi in desni. Ampak Rusov je ko lista in trave in dosti povz je šou naša smrt. Stari Susman je videl, kako je bilo več večerov nebo vse rdeče in je prerekoval pri Bonaču neke nedelje večer, da se bližajo hudi časi in da bo srečen, kdor jih bo preživel."

"Morda res," je zamišljeno rekel Vrhničan in pljunil čez ograjo v morje. "Hudir," se je pritožil Vrhničan, "tako imam suha usta, da še pljuniti ne morem. Kakšen kraj pa je to, da se še pijače ne dobi! Smo eno kapljico bi ga kanila na razsušeni jezik, pa bi mi odleglo. Pa so pravili Amerikanci, kako so se nacejali na ladji. Bolj malo, kot je videti."

"Ne smeš pozabiti," ga tolažim, "da to ni potniška ladja. Kakor bi spremenil tajsel v gnojna kola. Visoke ročice nasadiš v ridof, denes na vsako stran po en hrbet, pa imaš gnojna kola. V tole kad so pa postavili postelje, če se tisti, na čemer polagamo vsak večer svoje kosti, lahko imenuje postelje, pa je nastal potniški parnik. Zastran pijače nekaj omenjaš. Res bi ne bilo napačno, če bi se lahko vsedli v kak kot in ga poklicali en liter. Slabo navado imajo na tej barki, bi rekel. Če se bo to razneslo med ljudi, ne bodo dolgo prevažali potnikov."

"Še na onem svetu se dobi kaj za grlo, če znaš vprašati," se je zasmejal Vrhničan. "Stari Telban nam je pravil nekoč o nekem iz Razora, ki je umrl, ali vsaj misli je, da je, pa je bilo prvo vprašanje, ko se je zbudil na onem svetu, kje da točijo."

"Ti," sem takoj pograbil za to novo razodetje, "daj no, povej še meni, kaj je vedel o tej stvari vaš Telban. Morda ne bo napek, če smo o tem poučeni, da ne bomo prišli na oni svet kot teleta."

In moj prijatelj z Vrhnike je še enkrat z veliko moje pravil skupaj nekaj sline, jo pljunil v morje in mi je zaupal vse od kraja do konca, kakor je slišal od starega Telbana pri peči v Mantovi.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Vida se je strinjala s potovanjem na sever in je bila hvaležna Bogu in angelu varuhu, da je nista pustila v prenapeto srečanje s popolnoma podivjano krucersko družino.

Ciganska družina je potovala počasi, ogibajoč se mest in taborišč ob robu gozdov ali po bolj prikritih dolinah. Ženske in moški so bili razkropljeni po dnevu po vaseh, kjer so opravljali kovaška in kotlarska dela, barantali s konji; ciganke so prosjale, vedeževale ter prorokovale lahkovernim podeželanom prihodnost.

Vida se je gibala čisto prosto in je ni silil nikdo pod plateno streho njenega voza. Sama je sprevidela, da je sigurnejše za njo, če se drži tabora, katerega se je ogibalo vse, kar ni dihalo po cigansko. Bila je uverjena, da je ne bo izsledil med to družbo nobeden krucerski volon ali zasledovalec. Cigani so ji stregli vsestarnsko, kakor bi jo kanili opiti, se ji klanjali, ji izpolnili vsako z licca čitano željo, da je izgledala: Mucopoljka kraljuje v taboru ter ga vodi naprej — naprej proti severu. Tamkaj bo prešla v največjem mestu Madžarske v roke cesarskih dostojanstvenikov, ki jo bodo vrnili domu in ljubim staršem. Niti brajdič bi naj bil zahrbtnoš. Nikakor ni pozabil očetovih bratov! Z izkovanjem dobrot in s hlinjeno skrbjo za njeno varnost kuje najbolj trinoško morečevalne načrte, da se osveti otroku, ker se slučajno ne more roditi!

Potovanje se je raztegnilo v

najlepšem vremenu v cele tedne. Srečevali so že ljudi trde madžarske govornice. Oglašali so se pri ciganih pogostje židje. Kupovali so od njih vse mogoče živo blago, izdelke ter jim prodajali železo, baker in vsakdanje življenjske potrebščine.

Nekega večera se je pripeljal v taborišče na čednem vozu dolgogradati, postaran žid. Užival je pri celi ciganski družini najglobljeje spoštovanje. Razgovarjal se je samo s starešini in bil gost starega glavarja, s katerim sta se pomenkovala po tistem dolgo. Iz mahanja z rokami je bilo prepoznati, da barantata za nekaj dragocenega ter važnega. Slednjič je prinesel žid iz svojega voza črno sukno. Segla sta si prodajalec in kupec v desnici. Žid je položil preko njunih desnih rok črno sukno. Oba sta kriknila nekaj nerazumljivega in kupčija je bila sklenjena! Nato je pričela ob ognjih tabora prava gostija, koje središče je bil Izak Arnshtajn. Njemu na čast so cigani jedli, pili in nazadnje plesali pozno v noč.

Zgodaj zjutraj, ko se je še ustavljala nočna tema z vso silo prvega prodiranja zarje, se je pojavilo pred Vidinim vožnjakom odposlanstvo ciganskih starešin s poglavarjem na čelu. Stari Marko ji je razložil, da je napočil po večtedenskem potovanju trenutek, ko trdi slobodno: njegova varovanja je varna ne glede na kakršnokoli nevarnost. (Dalje prihodnje)

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 23. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naslovo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 6951 W. Oakdale Ave., Chicago 34, Illinois
2. podpredsednik: KATHERINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Illinois
Blagajnik: JOSEPH KLEMEC, 903 Woodruff Rd., Joliet, Illinois
Duh. vodja: REV. MATTHEW KERR, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. skrbnik: JOSEPH A. ZALAZ, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Illinois
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POSLOTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharnburg, Pa.
MARY KOVAIC, 2456 So. Avers Ave., Chicago, Illinois
JOHN DENSA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Illinois
Predsednik Atletičnega oddelka: GABRIEL DRASLER, 619—10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. jan. 1947 je DSD implečala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, pokojnin, bolniških podpor ter drugih implečil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustnovi v vsakem mestu Zdr. držav s ne manj kot 8 člani (cam) na odrasli oddelci. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnih implečal DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo in svoje celotne blaginje, kakor tudi za razne operacije in pokladnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Društvo sv. Družine št. 11 DSD

Pittsburgh, Pa. — Vse članke naše družine, kar pa v našto našega društva je vabljeni na redno mesečno sejo, ki se bo vršila v nedeljo 28. novembra v navadnih društvenih prostorih ob devetih dopoldne.

Mnogo vas je, ki ste zaostali z več mesečnimi assessmanti tako, da nam je gotov denar, ki smo ga imeli na banki, pošel za assessmante za zadnje mesece. Denar, ki je investiran v bondih, ne bo prišel pravčasno za november-ski assessment, ker si je društvo nabavilo korporacijske bonde in jih naša banka ne izplača sama, ampak jih pošiljajo na druge

Tajnik.

Društvo sv. Ivana Krstitela št. 13 DSD

Chicago, Ill. — Uradno naznameniti čas, da imajo tudi kegljači priliko udeležiti se seje.

Težko bolan je naš brat Stephen Salay. Prosim, če je kateremu mogoče, da ga obiščete, bo zelo vesel obiskov.

Se enkrat vas prosim, da ne pozabite udeležiti se prihodnje seje točno ob eni uri v navadnih prostorih. Pozdravljeni, Anna Frank, tajnica.

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

dr. J. Pokorn je tudi moral dati slovo ministrskemu stolčku. Sedel je na stolček kot zastopnik onih, ki so varali ljudstvo z imenom krščanskih socialistov. Sedaj je prejel komunistično plačilo. Postavili so ga v neki kot za predsednika neke študijske komisije. Kaj je zagrešil, ne povedo. Na njegovo mesto je prišlo teslo, ki je toliko neumno, da bo gotovo vse ubogalo. To je neki Heliodor Modic, ki si je pridobil slavo kot komunističen sodnik.

SE EN NEZANESLJIV MINISTRE. — Tudi minister za trgovino in prehrano Viktor Repič je odletel. Njegovo mesto

dobi zanesljiv komunist Borštinar, ki je bil doslej minister za notranji promet. Na Borštinarjevo mesto pride zvest komunist Tone Sušteršič.

NOVO MINISTRSTVO V BELGRADU. — Ker smo že pri ministrih, naj omenimo, da so v Belgradu napravili novo ministrstvo za priključene dežele. S tem sta pristriženi vladi v Zagrebu in v Ljubljani, ki sta osrečevali ljudstvo Istre in ostale Primorske

Ni torej posebno zavidna vloga ministra v komunistični državi. Danes visoko, jutri globoko.

"NOVA BORBA" PREPOVEDANA. — Pisali smo, da so

OBZOR

LOKALNE VESTI

Novi kongres bo dobil predlog za "pravično" rentno kontrolo

Če bo šlo po volji našega novo izvoljenega milwauskega kongresnika za 4. distrikt Clement J. Zablockija, bomo prihodnje leto dobili nov federalni zakon o rentni kontroli, po katerem bodo hišni posestniki upravičeni do od 8% do 10% povratka na denar, ki so ga vložili v hišo. Zablocki bo vključil v svoj predlog tudi zahtevo, da se vrznejo pod federalno kontrolo tudi vsa dosežaja "dekontrolirana" najemniška stanovanjska posestva in da se odpovedna doba najemnikom zopet podaljša na 6 mesecev. (Sedajni federalni zakon dovoljuje samo 60 dni časa najemnikom, da si poiščejo drugo stanovanje, a pri nas v Wisconsinu so se so-

dišča v takih slučajih posluževala državnega zakona, ki določa prejšnjo federalno odpovedno dobo 6 mesecev.) Ta svoj namen je Zablocki razodel že dni časnikiarim poročevalcem, ki so ga vprašali, kakšni so njegovi načrti za delo v kongresu, kjer bo zavzel sedež z novim letom. Ko so ga vprašali, kaj misli pod "pravično najemnino" (equitable rents), kakor je Zablocki rabil izraz, je novi kongresnik časnikiarje opozoril na sedanje neenake in čisto zelo pretirane najemnine, ki jih zahtevajo lastniki novih stanovanjskih poselij, ki niso pod nobeno stanovanjsko kontrolo. Opozoril je na dejstvo, da nekateri hišni posestniki takih novih stavb zahtevajo za 4 sobno stanovanje brez kurjave ali kakih drugih posebnih ugodnosti od \$100 do \$135 in več mesečne najemnine, do čim drugi hišni posestnik, čigar poslopje je pod kontrolo, ne more za enako stanovanje v prav tako moderni hiši računati več kot \$40 do \$50 najemnine na mesec. Zablocki torej hoče izenačiti to tako, da bo najemnina odmerjena po višini kapitala, ki ga je lastnik vtaknil v poslopje in bo lastniku dovoljevala od tega kapitala 8% do 10% mesečnih obresti, s čemer mu bo omogočeno kriti davke in druge vzdrževalne stroške, obenem pa mu pustiti primeren prebitek za vložen kapital.

Pripravite se na \$43.81 davka od tisoča

Zadnjič smo vam že povedali, da so nam naši okrajni očetje

so nam apustili 1c dol, tako da bo "samo" \$12.74.) "Dobremu" vzgledu okrajnih očetov bodo sledili zdaj tudi naši mestni očakarji, kakor nam že naznanjajo, in bodo v sredo potrdili predlog, da se tudi mestni davek "primerno" poviša za par dolarjev, to je na \$30.75. (Morda bodo tudi mestni očetje spustili še kak cent dol, da se nam bolj priku-pijo.) Celotni davek (okrajni in mestni) bo torej znašal za leto 1949 okoli \$43.81 od tisoča. Letošnji je bil \$40.87. Zračunajte si torej sedaj svoj davek od vašega posestva, ne pozabite pa dodati koliko ste sedaj na tem posestvu več "vredni."

Vrednost v imenu

Pisali smo že, koliko je pri nas v Wisconsinu vredno dobro ime, če hočete priti v politiki kam naprej. (Res, oba tista kandidata, o katerih smo pisali — oba Smitha — ki ju pred volitvami ni nihče poznal, sta bila izvoljena. Eden je danes naš prihodnji podgovernor, drugi pa naš prihodnji državni blagajnik. Oba pa sta bila pred volitvami brezposelna, oz. brez vsakega pravega poklica.) Ampak ne samo v politiki. Če se prav pišete, dobite pri nas v Wisconsinu tudi marsikaj zastoj. Le poslušajte: Naša milwauska firma The Perflex Corporation je dobila te dni od nekega Dewey H. Trueman v Marian, Indiana, v popravilo električni kontrolni unit. Ko je bila stvar popravljena, so uslužni uradniki korporacije poslali Mr. Dewey H. Truemanu njegov aparat nazaj z uljudnim pismom, da se v teh dneh negotovosti (bilo je to baš nekaj dni pred volitvami) nečeno zameriti nikomur in da hočejo ostati dobro zapisani na obeh straneh ter mu zato za popravilo ne računajo ničesar. Če se jim je Dewey H. Trueman za to usluglo po volitvah kaj zahvalil, poročilo ne pove.

Oborožen z izgovori
"Pa s takimi lasmi prideš v šolo?" — "Nimam glavnika." — "Pa bi vzel očetovega." — "Oče nimajo nič las."

MALI OGLASI

Lepa prilika za podjetnega rojaka

Na vogalu Tracy Ave. in 222. cesta bo kmalu dograjen nov trgovski prostor v meri 18x0. Spodaj je lepa klet. Stavba bo v kratkem dograjena. Na vogalu bo lekarna, zraven je pa ta prostor, ki bi bil zelo pripraven za pekarijo, ker ni nobene v bližini. Za informacije se zgledite na 882 E. 140. St. ali pokličite LEBERTY 0700. (x)

Opremljena soba

se odda v najem poštenemu fantu. Ima sam svoj vhod. Vprašajte na 1083 E. 67. St.

Išče stanovanje

Nujno rabim hišo za eno družino ali apartment stanovanje z vsaj dvema spalnima sobama v Euclidu. Bomo sami prebarvali in dekorirali. Kdor ima kaj naj pokliče OR 7490. (234)

Stanovanje iščeta

Novoporočeni par bi rad dobil v najem 2 do 4 opremljene ali neopremljene sobe. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče KE 7176. (233)

Iščeta stanovanje

Dve odrasli osebi iščeta 5 ali 6 neopremljenih sob ali apartment, na severnozgodnji strani mesta, v Euclidu ali East Cleveland. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče Willoughby 1456-J-1, mi plačamo telefon — collect. (232)

Mi pripravimo ZDRAVILA

za Evropo
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.
Cleveland 10, Ohio

Kadar potrebujete zavarovalnico

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874

19001 KILDEER AVE.

SEDMAK Moving & Storage

ALSO LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6599

ONE DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins? If you do, you want Vitamins that are pure, easy and convenient to take.

One Day Vitamins Capsules contain the full range of vitamins of the B complex, which are essential to human health.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin requirements all the rest of the day. They're ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One Day Vitamins Capsule, you are not entirely satisfied. No need to ask for One Day Vitamins Capsules.

MILES LABORATORIES, INC., Elkhart, Indiana

Anton Malovič

ki je za vedno zatisnil svoje dobre oči 24. nov. 1943

Ob peti tužni obletnici se Te spominjamo z ljubeznijo v svojih srcih. Ob Tvojem hladnem grobu klečimo in iščemo blagih spominov. Počivaj mirno, nezabni soprog in ljubi oče, do svidenja nad zvezdami.

Zalujoči ostali:

JENNIE, soproga
CHRISTINE in JEANNIE,
hčeri

Cleveland, O., 24. nov. 1948.

Razprodaja rabljenih avtov GARANTIRANI RABLJENI AVTOMOBILI

1946 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, temnordeč
1946 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, siv
1947 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, siv
1947 PONTIAC STREAMLINER, Sedan Coupe, črn

Vprašajte za Phil Sumrada

C. J. HARMON, Inc.

2926 Mayfield Road

ER 2400

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIČ

Stvar je preveč resna, da bi se kdor norčeval. Rečem vam, da me zelo veseli Vidov, sklep, imeli bomo na Kresinju šolanega kmeta."

"Ha, šolanega kmeta! Lahko se norčujete, ker ste nekaj, go spod ste na Kresinju."

"Nič gospod, vi kmetje ste gospodje, jaz sem le vaš služabnik. Nikar se toliko ne ponižujete in ne zasramujete svojega stanu. Mislite, da mora biti kmet vedno le zabit in ne-šolan. So na svetu kmetje, ki imajo celo visoke šole, in tiste kmetije sijajno uspevajo. Če imaš pametno glavo in si znaš umno urediti delo in pota, ti bo šlo gladko spod rok, kot bi bilo namazano. Bodi pameten in preudaren in ne garaj po nepotrebnem kot črna živina. Na Kresinje se vzpenjajo taki klanci, da se Bogu usmili, a sem prepričan, da bi se tudi ti klanci obšli s pametno glavo. Mar mislite, da morajo biti pri obdelovanju poljskih sadežev, pri gozdarstvu in živinoreji res najbolj zabite butice zraven? Nasprotno, naše kmetstvo je treba dvigniti, zato je treba dati kmetom šole. Seveda, srednja šola, kakor jo ima Vid, kmetu prav malo hasne, z njo si je Vid le nekaj pameti obrusil, to je vse. Kaj hočete, padel je, nazaj ne mara, dajte ga v kmetijsko šolo, ta bi mu nekaj koristila."

"Kaj bi kmetijska šola," zamahne Poljanec. "V Ljubljani, tam so prave šole, le tam lahko nekaj postaneš. Vid je hodil v šolo zato, da postaneš kmet, nikar se ne norčujete, gospod Zele! Mar ni dobra kresinjska šola?"

"Premalo, Poljanov oče. Gimnazija seveda ni za kmeta. Vid je padel v kemijo, kakor pravi. Veste, kaj je kemija? Sam strup in prevara. Vid ni znal mešati strupov, zato so ga vrgli. Čakaj, Vid, na Kresinju bomo preučevali drugačno kemijo: kako se mešajo gnojila, kako se cepi sadno drevje, kako se umno kolobarji s sadeži. To se bomo učili."

Vid dviga glavo, kakor bi mu nekdo vlival novih moči. Tudi

drugi zamaknjeno poslušajo besednika, le stari ga ne mara več poslušati. Trmasto ponovi svojo zahtevo, da mora fant jeseeni nazaj, nakar odide ven. Poljanka in Marjetka morata v kuhinjo pripravljati večerjo, Zele pa prisede k Vidu in ga objame čez rame, rekoč: "Veš, Vid, kar vseč mi je tvoja odločitev. Kaj bi se silil, če ne gre, ne gre. Sicer pa ni malenkost takale odločitev. Danes si si izbral tako rekoč svoj življenjski poklic in si se odločil za te

hribe, ki so tako daleč od omlkanega sveta. Tukaj hočeš živeti, tu delati vse življenje; veš, to ni malenkost, če pomisliš, da so ti bila in so ti deloma še odprta vrata v svet. Si li na vse to pomislil?"

"Hm, tako daleč nisem razmišljal..."

"Vidiš, le nisi še v svojem sklepu na trdnem. Ti kar razmišljal, do jeseni se lahko še trikrat premisliš. Rečem ti pa, fant moj: na Kresinju je raj, tu je prirodna lepota, kakršne nižinski svet ne premore. Te lepote Kresinjeci ne vidijo, pač pa jo vidim jaz, ki sem prišel od drugod; utegnem jo odkriti tudi ti, ki si živel v mestu. Kako dolgo si bil v šolah?"

"Osem let."

"Osem let — lepa doba. Marsičesa si se odvadil in marsičemu privadil v msetu. Zato ti bo težko, dokler se ne privadiš zopet na to hribovsko življenje. Kako pa da se ti je Ljubljana

nenadoma tako zamerila? Mislim, da ni vzrok le neuspeh v šoli, ampak je moralo biti še kaj drugega zraven. Si se morala kam nesrečno zagledal? Kar po pravici povej, veš, meni so take bolezni znane."

Fant povesi glavo in polagoma prizna s tihim glasom: "Tudi tega je bilo nekaj..."

"Nič hudega. Kakor si prebolel ošpice, tako boš tudi to bolezen. Kakšna prijazna goska ti sede v srce, tebi in še trem drugim. Vsi štirje brenčite in bolno vzdihujete, ona se vam pa smeje."

Vid ga pogleduje od strani in si misli: le kako je mogel ta človek to reči tako natanko

uganiti? "No, nič ne maraj, Vid, na Kresinju boš kmalu ozdravel. Popolnoma boš pozabil na vse tiste marnje; kdo ve, ali bo tako gladko šlo tudi tvoji miljenki, ki ti je zadala tako neusmiljeno puščico v srce: mor-

da ji bo še žal in bo v koprenju mrla po tebi. Nič ne maraj, Vid, pusti in pozabi na vse tisto tam v mestu in oprimi se doma. V Ljubljani živijo plesnivi cvičkarji, ki popijejo natanko svojo merico na dan. (Dalje prihodnje)

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride



NAZNANILO IN VABILO

MRS. PAULINE ŽIGMAN in MRS. MARY TEKAUČIČ,

ki vodita restavracijo na

6301 Glass Ave. — Telefon UTah 1-1369

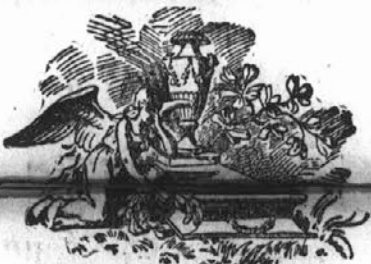
v prostorih

DOUBLE "LL" TAVERN

bodo na Zahvalni dan (Thanksgiving Day) servirale

FINO PURANOVO KOSILO in VECERJO.

Poleg tega pa seveda bodo gostje postreženi z likerji, vinom, pivom in vsakovrstnimi pijačami. Le pridite, vam ne bo žal.



V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABNEGA OČETA

Joseph Tomažin

ki je zaspal v Gospodu dne 24. novembra 1947.

Eno leto že Vas zemlja krije, od žalosti nam krvavi srce, odkar Vas, oče, ni med nami, ker črna zemlja krije Vas.

Sladko spite v tihem grobu, večna luč naj svari Vam, dokler k novemu življenju Jezus ne pokliče nas.

Vaši ŽALUJOČI OTROCI.

Cleveland, O., 24. novembra 1948.



OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 2730

STEVE F. PIRNAT

POŠILJA DENARNA NAROČILA, v evropske države, vse pošiljke so jamčene.

PRODAJA ZABOJE, in sprejema PAKETE, ter vse potrebno uredi za odposlani v evropske države.

SPREJEMA NAROČILA ZA MOKO IN STANDARD PAKETE, z vsakovrstnimi živili za Jugoslavijo, vsa naročila so garantirana.

VRŠI VSE URAĐNE NOTARŠKE LISTINE, v polni zaupnosti se lahko obrnete na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

6516 St. Clair Ave. — Cleveland 3, Ohio — HE 3500

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE

FRANK OVELBAR, lastnik.



V BLAG SPOMIN

SESTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABNEGA SPOROGA IN OČETA

August Kofol

ki ga je Bog poklical k sebi 25. nov. 1942

Pet let v grobu že počivaš, dragi soprogi in ljubljani oče, nam pa težko je pri srcu, ker Te več med nami ni. Počivaj v miru, blaga duša in pri Bogu večno srečo uživaj.

Žalujoci ostali:

MARY KOFOL, soproga: AUGUST, EDWARD in JOHN, sinovi; ROSE HOFFERT, hči,

Cleveland, O. 24. novembra 1948.



Povej mi ...

ali ljudje zares mislijo, da je GARANTIRANO STARTANJE

zares dobra stvar?

Da, zares mislijo!

96 izmed 100 si ga dobi ...

ZOPET IN ZOPET



GARANTIRANO STARTANJE

(Vi startate ... ali mi plačamo!)

"Jaz sem izdal že dosti Soho Garantiranih Certifikatov za Startanje mojim odjemalcem. Vsako jesen se število zviša. Nekaj novih odjemalcev—in skoro vsi stari. Veste, dobra roba se sama hvali.

"Čudno je tudi, kako odjemalci menjajo mnenje. Novi odjemalci mislijo, da je Garancija, ki je najbolj važna ... da je lepo, če jim kdo plača stroške za startanje. Toda po prvi zimi dobe pravo idejo—in ta je, da so Soho produkti, ki vzdržijo avto vso zimo in da je Garancija samo en del Soho ljudi, ki stoje za svojimi produkti.

"Sohio's so pripravljeni položiti svoj denar za dokaz, da ne boste imeli težkoč z startanjem, ako rabite njih zimsko gazoline in lubrikante. Soho ve, da se bodo ti produkti obnesli. Ako se ne bi ... jo, jaz ne bi hotel plačati, kar bi tiste garancije stale Soho! Seveda, ljudje imajo radi Garancijo Startanja. Dobijo ga LETO ... za LETOM. Mislim, da ga boste tudi vi."

Samo to je treba, da dobite GARANTIRANO STARTANJE

• Spremenite na Soho zimsko motorno olje.
• Spremenite na Soho zimsko olje za kolesje.

• Rabite Soho zimski gazolin.
• Naj mi čekiramo vašo baterijo na 1.250.